

Interne notater

STATISTISK SENTRALBYRÅ

85/11

8. mars 1985

AVISENES STATISTIKKBRUK

RESULTATER FRA EN KLIPPANALYSE OM SPESIELLE EMNER HØSTEN 1983 OG ALLE PRESEKLIPP FRA UKE 5-9 (FEBRUAR) 1984

AV

LIV ARGEL

	Innhold	Side
Tabellregister		1
Tekstdel		
1.	Innledning	2
1.1.	Formål	2
1.2.	Opplegg og gjennomføring	2
1.2.1.	Utvalg	2
1.2.2.	Metode	3
1.3.	Feilkilder	3
1.4.	Begrep og kjennemerker	4
1.5.	Generelt om avisene og avislesing	5
2.	Avisstruktur og klippfordeling	6
3.	Kommentarer til tabellene	10
3.1.	Oversikt	10
3.2.	Fordeling på emner	10
3.3.	Karakteristikk av innhold	13
3.4.	Kildeangivelse	13
3.5.	Bakgrunnsvariabler	14
4.	Kommentarer om enkelte grupper av klipp	15
4.1.	Folketellingen 1990	15
4.2.	Inntektsmålsettingen for jordbruket	16
4.3.	Sosialt utsyn 1983	17
4.4.	Økonomisk utsyn 1983	19
5.	Oppsummering av resultatene	22
Litteratur		23
Særskilt tabelldel		24
Vedlegg		
1.	Registreringsskjema 1984	

TABELLREGISTER

	Side
<u>Tabeller i teksten</u>	
A Fordeling av aviser og klipp etter opplag	7
B Fordeling av aviser og klipp etter avisens utgiversted	7
C Fordeling av aviser og klipp etter avisens politisk tilhørighet	8
D Fordeling av klipp x opplag 1980-1981 og 1984	9
E Utsending av Aktuell statistikk etter måned og emneområde 1980, 1981, 1982 og 1984	12
F Sosialt utsyn 1983 fordeling av klipp	18

Særskilt tabelldel

Tabell

1 Presseklipp i grupper for format avisopplag, utgiversted og og politisk tilhørighet etter kilde	24
2 Presseklipp, fordeling på emne etter kilde	25
3 Presseklipp, karakteristikk av innhold etter kilde	25
4 Presseklipp fordelt på stofftyper etter kilde	25
5 Presseklipp fordelt på emner etter format	27
6 Presseklipp fordelt på emner etter avisopplag	28
7 Presseklipp fordelt på emner etter avisens utgiversted	29
8 Presseklipp fordelt på emner etter medienes politiske tilhørighet	30

1. INNLEDNING

1.1. FORMÅL

Analyse av presseklipp er et ledd i Statistisk Sentralbyrås statistikkbrugerundersøkelser.

Formålet med presseklippanalysene er:

- i) Å registrere i hvilken utstrekning Byråets presse-meldinger, Aktuell statistikk - AS - blir brukt i norske aviser.
- ii) Å registrere hva avisene ellers skriver på grunnlag av Byråets statistikk og hvordan den blir brukt som kilde.
- iii) Å vurdere hvilket inntrykk leseren får av Byrået gjennom avisenes artikler, referater og intervjuer.
- iv) Å vurdere resultatene med henblikk på forslag til endringer i kontakten med avisene.

Undersøkelsen er lagt opp med hovedvekt på kvantitativ registrering, men det er også foretatt en summarisk innholdsanalyse av klipp fra 1983 og 1984 for å gi et mer detaljert inntrykk av hvordan avisene har behandlet enkelte emner.

1.2. OPPLEGG OG GJENNOMFØRING

1.2.1. Utvalg

Det er hittil gjennomført to analyser. Den første er basert på klipp fra 3 måneder: juni og september 1980 og februar 1981 supplert med en optelling av presseklipp fra juni 1982.

Resultatene av klippanalysen fra 1980, 1981 og 1982 er publisert i serien Interne notater, IN 83/5 "Avisenes bruk av statistisk Sentralbyrås pressemeldinger og publikasjoner".

Klippanalysen fra 1983 og 1984 er en direkte oppfølging av denne, og vi har i en viss utstrekning foretatt sammenlikninger med resultatene fra 1980-, 1981- og 1982-undersøkelsen i dette notatet. Det er også laget en tabell med tall fra begge analysene for å få et bedre grunnlag for fordelingen på emner. 1984-analysen er basert på klipp fra februar 1984, da både Økonomisk utsyn og Sosialt utsyn ble utgitt. Klipp fra høsten 1983 om to spesielle forhold: bøndenes

inntekter og folketelling ved kobling av registre ble tatt med fordi også avisenes omtale av spesielle emner er av interesse.

1.2.2. Metode

Undersøkelsene er basert bare på klipp som Byrået får fra Argus A/S, et firma som foretar klipping av aviser og tidsskrifter etter kundens spesifikasjon. Også avskrifter av pressebyråmeldinger fins blant klippene fra Argus A/S. Våre klipp skulle inneholde navnet "Statistisk Sentralbyrå". Foruten alle aviser er også noen større fagtidsskrifter med i klipptjenesten. Disse klippene er med i analysen, selv om enkelte av tidsskriftene ikke mottar AS. Avis defineres som publikasjoner som vanligvis kommer ut med minst 2 nummer ukentlig.

Kode-enhetene er alle klipp fra de periodene som er valgt. Det er fylt ut et registrerings skjema for hvert klipp - se vedlegg 1. Ved kodingen brukte vi Norsk aviskatalog utgave 39 1984 og Byråets emneinndeling, slik den går fram av registrerings skjemaet side 3 (vedlegg 1). Vurderingen av om klippene var positive, nøytrale eller negative ble foretatt etter disse retningslinjer:

- Hel eller delvis gjengivelse av AS er nøytral
- En henvisning til statistikk fra Byrået er nøytral når Byrået bare er nevnt som kilde for konkret opplysning
- En artikkel, et intervju eller et innlegg er kodet som positivt når det framgår av sammenhengen at Byråets tall/data er nyttige, interessante o.l. eller Byrået eller Byråets arbeid gis en velvillig omtale
- Klippet kodes som negativt dersom omtalen av statistikken, opplysningene eller Byrået er av en slik karakter at leseren får et negativt inntrykk, at det kan skape mistillit til Byrået, eller få leseren til å tro at deler av Byråets virksomhet er lite nyttig.

Etter koding ble skjemaene dataoverført og materialet kontrollert og rettet.

1.3. FEILKILDER

En av feilkildene er at vi ikke kan være sikre på at Argus A/S får med alle klipp hvor Statistisk Sentralbyrå er nevnt. Vi vet også at avisene til en viss grad gjengir Byråets pressemeldinger -

AS - eller bruker annen Byråstatistikk uten å oppgi kilde.

Når undersøkelsen begrenses til visse måneder, kan det forekomme at bare deler av en diskusjon fanges opp. Derved får vi ikke med hvor mange aviser i alt som har behandlet en spesiell sak. Dette er unngått for de to debatter fra høsten 1983, der er alle klipp vi har fått er tatt med. Imidlertid var hovedformålet å kartlegge bruken av AS. Klipp på grunnlag av pressemeldinger er utsendt i slutten av en måned er registrert selv om de kom i neste måned. Tilsvarende ble klipp om foregående måneds AS sortert ut. Feilkildene for denne del av registreringen er derfor begrenset til at omtale ikke er klippet - eller at avisen har unnlatt å oppgi kilde.

Ved selve registreringen viste det seg at det kunne være problemer med å kode grunnlaget for omtalen (vedlegg 1, spm. 5), fordi opplysningene kunne stamme fra en AS, fra Statistisk ukehefte, Nye distriktstall eller en nylig utkommet publikasjon. Tvilstilfeller er kodet som "SSB nevnt som kilde" eller "Annet".

Ved vurdering av om klippene er nøytrale, positive eller negative er koding utført av forfatteren av dette notat. Tvilstilfeller er diskutert med kolleger, men en fullstendig kontrollkoding er ikke gjennomført.

1.4. BEGREP OG KJENNEMERKER

Vi har i analysen brukt relativt mange kjennemerker, men med relativt grove verdier både for klipp og aviser. Ved emnegrupperingen, er SSB's vanlige inndeling brukt, med enkelte tillegg for å få plassert klipp som ikke kunne relateres til bestemte statistikkområder.

Klippene er registrert etter

- Størrelse, 5 grupper
- Kilde (eller bakgrunn) 7 grupper
- Statistikkområde, 23 grupper og Andre emner, 15 grupper
- Karakteristikk av innhold, 5 grupper
- Stofftype eller avsender, 6 grupper

Avisene er registrert etter

- Opplag, 6 grupper
- Utgivelsesregion, 8 regioner
- Politisk tilhørighet, 5 grupper

Kjennemerkene for avisene er valgt etter de kategorier som brukes i Norsk aviskatalog. Unntak er den geografiske inndeling, der vi har brukt 8 regioner i stedet for 19 fylker. Utgiversted, ikke opplagsspredningen, er brukt som kodegrunnlag.

Gjennomsnittsoplag er brukt som mål på avisenes størrelse. Aviser som ikke oppgir opplag er gruppert sammen med fagtidsskrifter.

Pressemeldingene, AS, utarbeides av de enkelte fagmedarbeidere og forskere i SS8. Informasjonsavdelingens redaksjon får alle AS til gjennomsyn. Redaksjonen foretar, i samarbeid med forfatterne, mindre endringer i språk, disposisjon eller innhold, foruten rådgiving om hvordan meldingene bør utformes.

Klipp som er skrevet på grunnlag av pressemeldingene er gruppert etter emne i en samletabell som kommenteres i avsnitt 3.2.

1.5. GENERELT OM AVISENE OG AVISLESNING

I Norsk aviskatalog 1981 er det tatt med opplysninger om 164 aviser med et samlet opplag på 2 268 814 (gjennomsnitt 1980). Tilsvarende tall for 1984 var 163 aviser med samlet opplag 2 430 469. 93 prosent av de klippene som var med i 1981-1982-analysen var fra disse avisene, mens bare 83 prosent av klippene fra 1984 var fra aviser oppført i Norsk aviskatalog. Resten var fra andre aviser og fagtidsskrifter, eller avskrift av pressebyråenes meldinger.

Undersøkelser om avislesing i 1980 viste at gjennomsnittlig antall lesere pr. aviseksemplar var 3,26. Variansbredden var mellom 6,1 og 1,4 (kilde: Norsk Aviskatalog). Tallene for 1984 ligger på et tilsvarende nivå.

Vi kan derfor beregne omtrent hvor mange som har hatt mulighet for å se en AS som er gjengitt i en bestemt avis, men en forutsetning for at stoffet blir lest og oppfattet, er om det har relevans for leseren, om det inneholder noe nytt, om det oppfattes som nyttig og sant og ikke minst: det må være lett å lese.

2. AVISSTRUKTUR OG KLIPPFORDELING

Klippene som er analysert fordelt seg slik:

Antall klipp i alt	944
- Klipp om registerbasert folketelling fra perioden november 1983 - januar 1984	52
- Klipp om bøndernes inntekt fra november og desember 1983	72
- Klipp om Sosialt utsyn fra februar 1984	191
- Klipp om Økonomisk utsyn fra februar 1984	118
- Øvrige klipp fra uke 5 t.o.m. uke 9 (februar) 1984	511

I analysen har vi også skilt mellom klipp fra aviser som er oppført i Norsk Aviskatalog 1984 og klipp fra andre aviser, tidsskrifter og kopier av meldinger fra pressebyråer. Derved får vi en mulighet til å vurdere klippfordelingen i forhold til avisstrukturen generelt. Vi har valgt klipp pr. avis som et mål for i hvilken grad ulike grupper av aviser gjengir AS eller annen statistikk fra SSB.

Fordelingen er basert på 771 klipp fra aviser oppført i Norsk Aviskatalog 1984. Denne katalogen omfatter 163 aviser med et totalt opplag på 2 430 469. Både antall og opplag er brukt i beregningene.

Tabell A. Fordeling av avisopplag, antall aviser og klipp etter opplagsstørrelse. Andel av avisene som har klipp av SSB. Prosent. Gjennomsnitt antall klipp pr. avis.

Opplaggruppe	Avisopplag	Antall		Andel med SSB-klipp	Klipp pr. avis
		Aviser	Klipp		
Alle	100	100	100	67	4,7
Under 5 000	7	42	12	33	1,7
5 000 - 9999	15	26	26	71	3,9
10 000-19999	19	10	21	91	4,8
20 000-39999	19	8	23	100	10,3
40 000-99999	14	10	9	100	15,-
100 000 og mer	26	3	9	100	22,3

Tabell B. Fordeling av avisopplag, antall aviser og antall klipp etter avisenes utgivelsessted. Prosent. Gjennomsnitt antall klipp pr. avis

Utgiversted*	Avisopplag	Antall		Klipp pr. avis
		Aviser	Klipp	
Alle	100	100	100	4,7
Oslo	34	11	29	12,4
Østfold, Akershus	8	12	8	3,6
Hedmark, Oppland	7	7	6	4,1
Buskerud, Vestfold, Telemark	10	12	16	7,1
Aust-Agder, Vest-Agder	5	7	4	2,8
Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal	20	28	19	3,-
Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag ...	7	9	7	3,6
Nordland, Troms, Finnmark	9	14	11	3,4

Tabell C. Fordeling av avisopplag, aviser og antall klipp etter avisenes politiske tilhørighet. Prosent. Gjennomsnitt antall klipp pr. avis.

Partilhørighet	Avisopplag	Antall		Klipp pr. avis
		Aviser	Klipp	
Alle	100	100	100	4,7
Arbeiderpartiet	21	24	28	5,5
Borgerlig	35	42	16	5,6
Høyre og uavh. konservativ	25	18	25	6,4
Uavh., upol.	18	14	28	3,1
Øvrige sosialistiske	1	2	3	9,7

Disse tre tabellene viser avisstruktur og klippstruktur for gruppering etter kriteriene opplag, utgiversted og politisk tilhørighet. Andelen av aviser med klipp og klipp pr. avis indikerer at avisstørrelse synes å være den faktor som har størst betydning når det gjelder sannsynligheten for at statistikken blir brukt eller omtalt. Andre avisgrupperinger som har færre klipp pr. avis enn gjennomsnittet består i hovedsak av små aviser.

Antall klipp pr. Oslo-avis ligger vesentlig over gjennomsnittet og det er avvik fra gjennomsnittet i flere geografiske områder, men dette reflekterer avisstørrelsen mer enn utgiversted.

Heller ikke politisk farge synes å ha vesentlig betydning. Her er ett unntak: en av avisene i gruppen øvrige sosialistiske aviser bruker spesielt ofte statistikk eller henvisninger til SSB i sine spalter. At klipp pr. avis er lavere for de politisk uavhengige aviser kan forklares ved opplagsstørrelse: nær halvparten av avisene i denne gruppen har under 5 000 i opplag. Antall klipp pr. uavhengig avis ville vært enda lavere hvis ikke flere av de større regionavisene også tilhørte denne gruppen. Det er forøvrig skjedd endringer i avisenes partitilhørighet og opplagsstørrelse fra 1980 til 1984 ved at flere avis som tidligere hadde en partitilknytning nå er uavhengige.

For å sammenligne hovedresultatene fra klippanalysene fra 1980-1982 og 1984 har vi laget en tabell hvor vi har korrigert for opplag (gjennomsnittlig antall klipp pr. avis pr. opplagsgruppe x opplag pr. gruppe). Videre har vi beregnet antall klipp pr. avis som en indeks der gjennomsnittlig antall klipp pr. avis = 100. I

1980-1982 var gjennomsnittet 7,2, i 1984 4,7.

Tabell D. Fordeling av klipp x opplag og klipp pr. avis etter analyseperioder

Opplagsgruppe	Fordeling 1980-1982	Fordeling 1984	Indeks for klipp pr. avis	
			1980-1982	1984
Alle aviser	100	100	100	100
Under 5 000	2	1	49	36
5 000 - 9 999	6	5	74	83
10 000-19 999	10	8	103	102
20 000-32 999	18	17	181	219
40 000-99 999	20	18	275	319
100 000 og over	44	51	319	474

De ulikheter vi finner i fordelingen for de to periodene kan delvis forklares ved emnene som har vært omtalt. De mindre avisene bragte relativt mye stoff med resultater fra Folke- og bolig tellingen 1980 i de måneder vi har klipp fra i 1980-1982. Folketelling ble relativt lite omtalt i Oslo-avisene (selv om oppslagene var store når disse først hadde omtale). Klipp- utvalget fra 1983 og 1984 var til en viss grad preget av debatt om økonomipolitiske spørsmål, som ofte får mer spalteplass i større aviser enn i mindre aviser. Av 184 klipp om økonomisk utsyn, økonomi og konjunkturer i februar 1984 kom halvparten fra de 25 avisene som har 20 000 og mer i opplag og 60 prosent av totalopplaget. I antall utgjør de 15 prosent av alle avisene.

3 KOMMENTARER TIL TABELLENE

3.1. OVERSIKT - TABELL 1

Andelen av klipp som har "vanlige" AS som kilde er 33 prosent i 1983/84. De 13 prosent av klippene som var fra høsten 1983, hadde ikke grunnlag i pressemeldinger fra SSB. Sosialt utsyn og økonomisk utsyn er også viktige kilder for klippene, og de 9 pressemeldingene om Sosialt utsyn er ikke regnet som "vanlige pressemeldinger" fordi innholdet avviker fra innholdet i de ordinære AS. Oversikten fra økonomisk utsyn ble i 1984 ikke sendt som pressemelding, men som et kapittel i et nr. av Konjunkturtendensene. Det er en tendens til at AS oftere er gjengitt helt eller delvis uten omskriving i 1984 enn i 1980-1982. Om det skyldes at pressemeldingene nå er noe enklere i form og språk, eller om det er andre årsaker eller en tilfeldighet, er vanskelig å si.

Andelen av små klipp, 1 spalte, er 56 prosent og dette er en reduksjon sammenlignet med 1980-1982. At bare første del av meldingene brukes, ser vi ofte, men om årsaken er at redaksjonen ikke har vurdert hele meldingen som interessant - eller om det skyldes at plassen har vært begrenset, vet vi ikke. Noen meldinger er klippet slik at de kan innpasses på en ledig plass.

Fordelingen på opplag og utgiversted og politisk farge er behandlet i foregående avsnitt i relasjon til avisstrukturen. I og med at det er avisens utgiverfylke som danner grunnlaget for de geografiske beregningene, vil avisenes spredning utenom utgiverfylkene gi leserne jevnere mulighet til å se stoff fra SSB enn tabellene viser.

3.2. FORDELING PÅ EMNER - TABELL 2

28 prosent av klippene er om økonomi og økonomisk utsyn, tilsvarende for 1980-1982 var 13 prosent. Interessen for økonomi i 1984 har sammenheng med at emnet ble aktualisert ved at media fremhevet at SSB's økonomer hadde en annen oppfatning enn regjeringen om sentrale spørsmål. Dette er kommentert mer detaljert i avsnitt 4.4 side 22.

En mer detaljert oversikt over utviklingen i bruken av AS fra de enkelte statistikkområder går fram av tabell E, som viser antall klipp pr. pressemelding for de enkelte måneder og i alt. Befolkningsstatistikk får 13 prosent av AS-klippene. I tillegg bruker avisene mye lokal befolkningsstatistikk fra Nye distriktstall. Konjunkturer og økonomi har vel en femdel av klippene, bl.a. fordi Økonomisk utsyn er med i to utvalgsmåneder. I andre perioder kommer emnet langt nede i rekken. Prisindeksene er ofte populært stoff, men antall klipp er størst når priser eller lønninger er på dagsorden i avisspaltene.

Vi har både gjennom disse analysene, og ved den ukentlige gjennomgang av klipp fra media, registrert at pressemeldingene blir brukt oftere

- a) når de inneholder en nyhet
- b) hvis de har relasjon til stoff som er på dagsorden, f.eks. lønnsforhandlinger, lånepolitikk, landbruksoppgjør eller andre media i øyeblikket

Dette gjør at en popularitetsrangering etter emne, basert på et såvidt begrenset utvalg som dette, må vurderes med forsiktighet. Resultatene spriker ganske mye, og kan skyldes tilfeldigheter. Det er sjelden mulig å forutse hvilke AS som vil bli mye brukt i media. Forhold utenfor vår kontroll kan ofte være avgjørende.

Tabell E. Utsending og bruk av Aktuell statistikk etter måned og emneområde. Absolutte tall.

	Del 1								Del 2				Gj.snitt klipp pr. AS
	Juni 1980		Sept. 1980		Febr. 1981		Juni 1982		Febr. 1984		I alt ⁴⁾		
	Antall	AS Klipp	Antall	AS Klipp	Antall	AS Klipp	Antall	AS Klipp	Antall	AS Klipp	AS	Klipp	
ALLE	35	84	46	121	53	287	41	138	54	437	221	875	3,9
Miljø, ressurser, geografiske forhold	-	.	-	.	-	.	-	.	1	5	1	5	5,0
Befolkning	5	13	5	37	1	12	5	34	1	14	17	110	6,5
Helse	-	.	-	.	-	.	-	.	-	-	-	-	-
Arbeidsmarked/sysselsetting	1	-	1	4	-	.	-	.	1	4	3	8	2,7
Nasjonalregnskap/utenriksregnskap	1	2	2	3	1	-	1	-	2	7	7	12	1,7
Jordbruk, hagebruk, skogbruk, jakt	6	39	3	3	2	-	2	6	-	.	13	48	3,7
Fiske og fangst	-	.	-	.	-	.	1	-	-	.	1	-	-
Bergverksdrift, industri, energi	6	3	8	12	10	13	6	2	8	6	38	36	0,9
Bygge- og anleggsvirksomhet	1	5	1	11	4	14	1	6	3	8	10	44	4,4
Handel, utenriks og innenlandsk	4	-	5	6	4	8	4	2	6	8	23	24	1,0
Sjøtransport	1	1	2	2	2	4	1	7	1	-	7	14	2,0
Annen samferdsel og reiseliv	2	4	3	11	5	7	4	5	3	3	17	30	1,8
Priser og prisindekser	4	6	5	9	6	40	5	11	5	10	25	76	3,0
Offentlige finanser	-	.	2	11	-	.	1	5	-	-	3	16	5,3
Penger og kreditt	1	-	3	-	4	9	3	5	5	33	16	47	2,9
Lønn, inntekt og formue, skatter	1	-	3	3	6	34	-	.	6	3	16	40	2,5
Forbruksundersøkelser	-	.	-	.	-	.	-	.	1	7	1	7	7,0
Boliger og boforhold	-	.	-	.	-	.	1	15	-	.	1	15	15,0
Sosiale forhold	-	.	-	.	1	7	-	.	9	204 ²⁾	2	19	9,5 ⁵⁾
Rettsforhold	1	4	1	6	1	-	3	8	1	-	7	18	2,6
Utdanning og forskning	-	.	-	.	2	8	1	2	1	-	4	10	2,5
Ferie- og friluftsliv	-	.	-	.	-	.	-	.	-	-	-	-	-
Kultur	-	.	-	.	1	6	-	.	-	.	1	6	6,0
Valg	-	.	.	.	-	.	-	.	1	7	1	7	7,0
Folketelling	-	.	-	.	1	64	1	22	-	.	2	86	43,0
Konjunkturer, økonomi, oljepenger	1	7	2	3	2	61 ¹⁾	1	8	1	118 ³⁾	7	197	28,1

1) Derav 59 om Økonomisk utsyn

2) Om Sosialt utsyn, derav 8 AS og 191 klipp

3) Om Økonomisk utsyn

4) Unntatt AS og klipp for Sosialt utsyn

5) Gj.snitt. 20,3 inkl. Sosialt utsyn

Standardtegn: - = null
. = tall kan ikke forekomme

3.3. KARAKTERISTIKK AV INNHOLD - TABELL 3

Her er det store ulikheter fra 1980-1982 til 1984. Andelen av positive klipp er omtrent lik, ca. 12 prosent, mens andelen av nøytrale klipp er redusert fra 75 til 50 prosent. Tilsvarende er da direkte negative klipp økt fra en andel på 5 til 15 prosent. Delvis negative omtaler eller stoff som av enkelte kan oppfattes som negativt for SSB er gått opp fra 8 prosent til 20 prosent.

Dette kan forklares ved at:

- a. En artikkel i Økonomisk utsyn om bøndernes inntekter fikk mye negativ omtale
- b. En del aviser omtalte folketelling ved kobling av registre som en fare for personverninteressene, delvis ut fra Data-tilsynets kommentarer
- c. Et avsnitt i Økonomisk utsyn ble oppfattet som kritikk av regjeringens økonomiske politikk, og fikk derfor negativ omtale i deler av pressen

Klippene om disse tre emnene utgjorde omtrent en firedel av de klipp som var med i analysen. Holdes disse klippene utenom blir bildet omtrent likt i begge analyseperioder.

Hvor stor vekt en bør legges på negative omtaler slik de er definert i denne analysen (ref. avsnitt 1.1 Metode), er vanskelig å vurdere uten omfattende holdningsundersøkelser helst både før og etter slik omtale. I dette tilfelle kom tre "negative bølger" nokså tett på hverandre. Klipp skrevet på grunnlag av AS var nesten uten unntak nøytrale.

Resultatene fra de senere års mediaforskning viser at det ikke er klart i hvilken grad mediene påvirker meninger og holdninger. Imidlertid er det enighet om at de kan påvirke kunnskapsnivået, og lede til at en sak blir samtaleemne. Lesernes interesse for emnet vil også være nokså avgjørende for i hvilken grad et negativt eller positivt inntrykk vil festne seg.

3.4. KILDEANGIVELSE - TABELL 4

Ved sammenlikning av resultatene fra 1980-1982 og 1984 ser det ut til at andelen som er (eller ser ut som) redaksjonelt stoff er redusert fra to tredeler til halvparten, samtidig som andelen av pressebyråstoff er økt fra 20 til 30 prosent av klippene. Det kan

skyldes de spesielle stoff-typer som er med i del 2, men kan også være uttrykk for en trend. Vi har inntrykk av at pressebyråene er mer aktive enn tidligere og at de får stoffet raskere ut til avisene ved hjelp av nye kanaler. Ulike former for dataoverføring via telenettet er tatt i bruk i perioden mellom de to analysene.

3.5. BAKGRUNNSVARIABLER - TABELLENE 5, 6 OG 7

Dise tabellene blir ufullstendige på grunn av små delutvalg. De er tatt med for å gi spesielt interesserte mulighet til å se klipp om de enkelte emner fordelt etter kjennemerkene format, medium og utgiversted.

4. KOMMENTARER OM ENKELTE GRUPPER AV KLIPP

4.1. FOLKETELLINGEN 1990

En artikkel i Økonomisk rapport nr. 17 1983 datert 6. oktober av Statistisk Sentralbyrås direktør Arne Øien, utløste endel debatt. Direktør Øien beskrev i denne artikkelen, som har tittelen "Er folketellinger farlige?" et alternativ for gjennomføring av folketellingen i 1990. Dette ville innebære å kople opplysninger om enkeltpersoner fra ulike administrative registre. I artikkelen nevnes datavernhysteriet i Vest-Tyskland og Sverige, men direktør Øien hevder at skadevirkningen ved at data muligens kunne komme på avveie, må veies opp mot den samfunnsmessige verdi av tellingen.

NTB sendte umiddelbart ut en nøytral og forkortet versjon av artikkelen. Denne ble gjengitt i 12 borgerlige mellomstore regionalaviser, en Oslo-avis og av to mindre arbeiderparti-aviser.

Direktør Helge Seip uttalte seg til en avis og stilte seg negativ til bruken av offentlige registre ved den kommende folketelling. Stortingsrepresentant Morten Steenstrup, Høire, uttalte at han betraktet forslaget som en prøvesak for personvernet, bl.a. med henvisning til at et enstemmig Storting har fastslått at informasjon som er innsamlet til ett formål ikke bør anvendes til andre formål. Høyres pressekontor (Nor-press) har laget en melding med utgangspunkt i George Orwells "1984" og uttalelsene til Seip og Steenstrup. Denne artikkelen er gjengitt, dels på lederplass, i 10 borgerlige regionalaviser, for en stor del de samme som hadde hatt NTB-meldingen.

En noe annen versjon av Steenstrups uttalelser ble under tittelen "Betenkelig kopling i folketellingen" gjengitt i fem aviser, derav en Oslo-avis.

Gjennom NTB ble det spredt en melding "Senterkvinnene ber om bedre datavern" og denne meldingen er gjengitt i tre større regionalaviser og to ganger i litt ulike ordelag i en mindre avis.

A-pressens Oslo-kontor skrev en artikkel med tittel "Storebroråret". Denne er gjengitt, som regel på lederplass i ni arbeiderpartiaviser.

To av de større Oslo-aviser har selvstendige ledere/artikler

om emnet og likeledes har vi et tilsvarende klipp fra en regionalavis.

Selv om vi neppe har fått alt som er skrevet om dette emnet med i denne analysen, gir de en indikasjon på pressens holdning til disse spørsmålene. Ingen av artiklene er direkte positive, hovedtyngden er så absolutt negative eller uttrykker stor betenkelighet om gjennomføringen av en folketelling ved hjelp av registerkobling. Der- som denne løsningen skulle bli valgt, har vi i dette materialet et verdifullt grunnlag for vurdering av hvilke holdninger som kan komme til å gjøre seg gjeldende. Det kan i denne forbindelse være aktuelt å nevne at ved folketellingen i 1980 var pressens holdning meget positiv, uansett partifarve, og denne holdningen bidrog sikkert ganske mye til at tellingen i 1980 ble vellykket, og at svarprosenten var nær 100. Kvaliteten i svarene var også god, det viser senere kvalitetsundersøkelser.

4.2. INNTEKTSMÅLSETTINGEN FOR JORDBRUKET

En artikkel i Økonomiske analyser (vedlegg til Konjunktur- tendensene i oktober 1983) med tittel "Er inntektsmålsettinga for jordbruket nådd?" resulterte i 72 avisklipp i løpet av et par hektiske debattuker. Selv om det bak på Økonomiske analyser står: "Syns- punkter som gjøres gjeldende i signerte artikler står for forfatterens egen regning og kan ikke tas som uttrykk for Statistisk Sentralbyrås- mening om vedkommende sak", blir beregningene som er gjort i artikkelen oppfattet som Statistisk Sentralbyrås produkt. Helt klare synspunkter kommer fra to ulike politiske hold. Fremskrittspartiet og Kapital mener beregningene gir bekreftelse på deres mening om jord- brukspolitikken, mens AKP-mil i Klassekampen og enkelte andre aviser, gir uttrykk for at Byråets undersøkelse er villedende. Generelt er det, uansett partifarge, husholdningsbegrepet som angripes. Stats- sekretærer, formannen i Landbrukskomiteen og stortingsrepresentanter deltar i debatten. Beregningene nevnes også i landbruksdebatten i Stortinget i november 1983, og de fleste mener at de ikke bør brukes i landbruksoppgjøret.

Ni lange signerte artikler med imøtegåelse og begrunnelse er tatt inn i Senterpartiets og Bondelagets organer og dels i de større aviser. Disse artiklene har alle ulike forfattere. Norsk Bonde- og småbrukarlags kritikk av beregningene er tatt inn i 18 aviser,

vesentlig borgerlige eller uavhengige, men også noen Arbeiderparti-aviser. A-pressens Oslo-kontor er mer balansert i sin artikkel, og gjengir ulike synspunkter, selv om det også her settes spørsmålsteget ved beregningene. Åtte Arbeiderpartiaviser har tatt dette innlegget.

Lokale lag, såvel tilsluttet Bonde- og småbrukarlaget som Bondelaget, får god pressedeckning for sine angrep lokalt. Mest aktive er Sør-Trøndelag bondelag, og pressen i Trøndelags-fylkene har gitt spesielt mye spalteplass for debattinnlegg om denne inntektsberegning. En avis har også hatt intervju med daværende forskningsdirektør Odd Aukrust, som bl.a. påpeker at beregningene er gitt i en signert artikkel, og således ikke er uttrykk for Byråets syn. Han påpeker at forfatterne tydeligvis har berørt et ømtålelig problem.

Uansett uttalelser fra Odd Aukrust og andre Byrå-medarbeidere, avisleserne må gjennom denne omfattende pressede-batten få inntrykk av at Byråets beregninger ikke alltid holder mål. Artikkelen har også resultert i enkelte humoristiske tegninger. Selv om det meste av debatten forlengst er glemt av publikum, kan det nok, langt bak i bevisstheten - ha lagret seg et inntrykk av at Byrådet ikke alltid har rett. I hvilken grad dette inntrykk kan gjøre seg gjeldende i andre situasjoner, vil avhenge av lesernes holdning til bøndernes situasjon og hvilke aviser de har lest. De som har hatt kontakt med aviser hvor det ble en langvarig debatt om problemet, har nok fått et annet inntrykk enn de som leser aviser hvor emnet knapt er nevnt.

Det mest interessante ved analyse av klipp på et slikt grunnlag som artikkelen i Økonomiske analyser er hvor situasjonsavhengig omtalen er. Det kan være mange ting som er tatt opp, bl.a. i Økonomiske analyser, som hadde fortjent en engasjert debatt i pressen, men som ikke har fått det. Det kan også gi grunn til refleksjoner at debatten var ganske sterkt geografisk konsentrert til Trøndelags-fylkene og dels Nordland/Troms, mens den var svak i andre typiske jordbruksområder på Øst- og Vestlandet, dersom vår tilgang på klipp er representativ.

4.3. SOSIALT UTSYN 1983

I løpet av februar ble det i alt sendt ut ni pressemeldinger (AS) som omhandlet ulike emner som var behandlet i publikasjonens 13 kapitler. I tabellen nedenfor har vi satt opp en oversikt hvorledes

disse klippene er fordelt:

Tabell F. Sosialt utsyn - klippfordeling fra avis og pressebyrå (Pb) for hver pressemelding (AS)

Pressemelding utsendt, dato	Emne/tittel:	Avis	Pb	I alt	Prosent
	ALLE	177	14	191	100
03.02	Ulike levekår	27	2	29	15
08.02	Yrkesaktive kvinner	5	1	6	3
09.02	Ingen inntektsutjamning	10	-	10	5
10.02	Forbryterne er menn	18	2	20	11
13.02	6 timer fritid pr. dag.	24	1	25	13
14.02	Et folk av oldinger	32	3	35	18
15.02	Smerter i skjelett og muskler	22	2	24	13
16.02	Kvinner vil tjene på å velge utradisjonell utdanning	17	1	18	9
17.02	Voksenopplæring bidrar lite til utdanningslikhet	4	1	5	3
Febr.	Gen.klipp basert på flere AS (eller hele Sosialt utsyn)	18	1	19	10

Norsk Telegrambyrå (NTB) sendte ut sin versjon av samtlige pressemeldinger unntatt en. En melding kommer fra Nynorsk Pressebyrå, og fire fra Nor-Inform (Utenriksdepartementets pressebyrå).

Den første av våre pressemeldinger ble sendt ut av NTB i to versjoner, en som er en direkte avskrift av Byråets pressemelding, for de første avsnittenes vedkommende, og med en liten omskriving av siste avsnitt. Den andre versjonen er vesentlig mer bearbeidet, og rekkefølgen av elementene er endret. Den første versjonen ble gjengitt i fire aviser, den andre i ni aviser, mens vi for de øvrige 14 klippes vedkommende ikke kan si med sikkerhet hva avisen har lagt til grunn fordi de bare har gjengitt de første avsnittene som er like i SSB's pressemelding og i NTB's ene versjon. Noen få er omskrevet av avisen, uten at vi med sikkerhet kan si på hvilket grunnlag.

Rent generelt kan vi si at NTB ved sin bearbeiding dels har endret rekkefølgen av de elementer som er tatt inn i Byråets pressemeldinger, og dels at de har fremhevet andre momenter enn de Byrådet har i overskriften på sin pressemelding.

Når det gjelder emnet for pressemeldingene, er det levekår,

forbrytelser, fritid, nedgang i fruktbarhet (et folk av oldinger) og helsetilstanden (smerter i skjelett og muskler) som oppnår mest omtale. Noen klar teori om årsaken til denne fordelingen er vanskelig å ha. En årsak kan selvsagt være at det har vært mye annet på dagsorden de dager enkelte av klippene kom, men årsaken kan like gjerne være at journalistene har vurdert enkelte emner fra Sosialt utsyn som mindre interessante for sine lesere.

Konklusjonen må bli at det er ganske imponerende å få 190 klipp som er basert på ni ulike pressemeldinger sendt ut i løpet av et par uker. Det var visse betenkeligheter på forhånd, vi var redde for at avisene kunne gå trett. Den eneste negative reaksjon vi har fått, er at enkelte aviser har ment at mye av det som står i Sosialt utsyn er gamle nyheter, og at de derfor ikke har vært interessert i å bruke meldingene.

Det er et generelt problem ved denne klippanalysen at det kan være vanskelig å skille mellom hva som er kilden for de ulike klipp, og dette forhold har gjort seg spesielt gjeldende for klippene om Sosialt utsyn. Vi finner identiske meldinger i aviser med ulik parti-farge, slik at vi ikke umiddelbart kan lokalisere kilden som A-pressens Oslo-kontor, Nor-Press eller NTB. Merkingen av kilden i avisene er også nokså tilfeldig.

4.4. ØKONOMISK UTSYN OVER ÅRET 1983

En NOS-publikasjon med tittelen Økonomisk utsyn har kommet hvert år siden 1949, og før det var tittelen Statistisk-økonmisk oversikt, som ble utgitt i de siste førkrigs- og de første etterkrigsår. Fra og med Økonomisk utsyn over året 1983 er innholdet vesentlig begrenset, det omfatter nå bare det som tilsvarer oversiktskapitlet i tidligere utgaver, og foreløpige nasjonalregnskapstall.

Oversiktskapitlet ble først publisert i februar-nummeret av Konjunkturtendensene, som ble sendt avisene.

Mens oversiktskapitlet fra publikasjonen Økonomisk utsyn over året 1980 som ble sendt avisene som pressemelding i i februar 1981 fikk omtale i 89 klipp fra nesten like mange aviser, resulterte utsendigen av oversikten for 1984 under tittel Økonomisk utsyn over året 1983 i 118 klipp. I tillegg kommer en del klipp hvor det ikke direkte er henvist til tittelen "Økonomisk utsyn", men til økonomene i

Statistisk Sentralbyrå o.l., som også synes å ha en relasjon til publiseringen av Økonomisk utsyn.

Av klippene hvor Økonomisk utsyn er nevnt, er 68 fra Arbeiderpartiaviser. A-pressens Oslo-kontor har sendt ut flere artikler og innlegg som er brukt i de ulike aviser. En melding med Gro Harlem Brundtlands kommentarer til utsynet er gjengitt i ni A-aviser, men langt flere har en artikkel om at arbeiderlønningene er en liten del av bedriftens kostnader eller stoff hvor det fremheves at det i Økonomisk utsyn anbefales å satse på økt etterspørsel for å redusere arbeidsledigheten. Landbruksminister Finn T. Isaksens foredrag om at hvis ikke regjeringen makter å redusere arbeidsledigheten, ville det borgerlige flertall gå tapt ved Stortingsvalget 1985, har foranlediget en artikkel som er gjengitt på lederplass i 11 A-aviser, delvis supplert redaksjonelt i enkelte aviser. Landsorganisasjonen (LO) går også ut med kommentarer, bl.a. fra lederen av LO's økonomiske kontor, Juul Bjerke. Disse kommentarene går vesentlig på sysselsettingsvirkningen.

Totalt gir arbeiderpressens brede omtale av Økonomisk utsyn uttrykk for skepsis til regjeringen, og et inntrykk av at Statistisk Sentralbyrå i Økonomisk utsyn har gitt en viss støtte til Arbeiderpartiets synspunkter. Stikkord for omtalen er sysselsetting, lønn og øking av etterspørsel og forbruk.

Fra de borgerlige aviser har vi bare 45 klipp med direkte henvisning til Økonomisk utsyn, i tillegg kommer fem omtaler i økonomiske tidsskrifter. NTB's pressemelding om Økonomisk utsyn, hvor hovedinnholdet er at arbeidsledigheten kan reduseres ved å øke etterspørselen, er gjengitt i 15 aviser (bare tre Arbeiderpartiaviser hadde denne meldingen). Syv aviser tok NTB's melding som var basert på et intervju med Odd Aukrust, der det bl.a. heter at "vi lager ikke noe politisk dokument" og at "regjeringens synspunkter har god dekning i Økonomisk utsyn for 1983". De øvrige klipp er for en stor del innlegg som polemiserer mot enkelte utsagn i Økonomisk utsyn, og i enkelte aviser utløser dette en liten debatt. I Aftenposten er det 10 artikler med direkte eller indirekte referanser til Økonomisk utsyn, bl.a. en av Gro Harlem Brundtland, og ellers kommer ulike politiske syn til orde i disse spaltene. Til sammenlikning kan nevnes at Arbeiderbladet hadde syv liknende artikler/innlegg som hovedsakelig

var forsvar for Arbeiderpartiets politikk.

Som nevnt fikk Økonomisk utsyn denne gang vesentlig mer omtale enn normalt, de senere år har klippmengden ligget på 60-70-80, og årsaken synes å være at enkelte konklusjoner er blitt tatt til inntekt for spesielle politiske syn. Forøvrig er også februar-klippene fra tiden før Økonomisk utsyn ble publisert, preget av økonomisk debatt, og mange innlegg og artikler hadde henvisning til Statistisk Sentralbyrå. Som eksempler kan nevnes en melding fra A-pressen som er basert på en økonomisk oversikt fra Kreditkassens økonomiske sekretariat, pressemeldinger om industrisvikt, artikler om konjunkturer - basert på OECD's beregninger og innlegg om arbeidsledighet, inflasjonspolitik og konkurranseevne.

A-pressens Oslo-kontor hadde i midten av februar et intervju med forsker Ådne Cappelen i Statistisk Sentralbyrå, der han hevdet at bare større bruk av oljeinntektene kan gi full sysselsetting på lang og kort sikt, og hvor det også vises til et debattheft han har laget i samarbeid med Norsk Tjenestemannslag i forbindelse med 1984-oppgjøret. Dette intervjuet ble gjengitt i 11 Arbeiderparti-aviser og ga også som resultat en kaktus fra NÅ.

I hvilken utstrekning denne økonomiske debatten kan ha bidratt til å endre holdningene til Statistisk Sentralbyrå er umulig å si på dette grunnlag. Vi har imidlertid registrert at hele 14 prosent av februar-klippene var utformet slik at leseren måtte få et negativt inntrykk av Byrået, og ytterligere 20 prosent av klippene inneholdt noe negativt om Byrået - eller innholdet var slik at det kunne oppfattes negativt av lesere - avhengig av deres tidligere erfaring eller bakgrunn. De tilsvarende tall for analysen fra 1980, 1981 og 1982 var fire prosent og syv prosent. Omtalene av Økonomisk utsyn har bidratt til en del av økningen i det vi mener er negative omtaler for Byrået.

5. OPPSUMMERING AV RESULTATENE

Hovedresultatene av klippanalysene kan kort oppsummeres slik:

- AS er kilde for mer enn en tredel av klippene der SSB er nevnt, og den viktigste kilde for omtale av Byråets statistikk.
- 67 prosent av AS-meldingene som ble sendt ut i undersøkelsesperiodene ble brukt i en eller flere aviser.
- hver AS er gjengitt gjennomsnittlig 3,9 ganger.
- det er store variasjoner i antall omtaler av de enkelte emner, de nære ting omtales oftere enn mer abstrakte og kompliserte emner.
- de mindre lokalavisene tar relativt oftere inn sosiodemografisk statistikk på fylkeskommune- eller kommunenivå enn økonomisk statistikk. Regionavisene og Oslo-avisene har derimot mer stoff med bakgrunn i økonomisk statistikk. Miljø- og ressursstatistikk er knapt nevnt i noen aviser.
- bruk av pressemeldinger og annen statistikk eller henvisning til SSB som kilde stiger med stigende opplag fra en andel på 33 prosent i aviser med opplag under 5 000 til 100 prosent i aviser med opplag over 20 000.
- avisene reduserer ikke bruken av de vanlige pressemeldingene selv om SSB sender annet stoff som får bred omtale, f.eks. resultater fra Folke- og boligtellingsen, Økonomisk utsyn o.l.
- klippformatene er gjennomgående små. Statistikk får sjelden stor spalteplass, men nevnes relativt hyppig og i mange og ulike sammenhenger.
- omtalen er overveiende nøytral, men det mer sensasjonspregede får rask spredning, store overskrifter og kan delvis bli framstilt som negativt for SSB.

LITTERATUR:

- Argel, Liv: Avisenes bruk av Statistisk Sentralbyrås pressemeldinger og publikasjoner. Registrering av et utvalg avisklipp fra 1980, 1981 og 1982. SSB IN 83/5.
- Bråten, Stein: Modeller av menneske og samfunn. Universitetsforlaget 1981.
- Holmlöv, P.G.: Lokalpressen och kommunalpolitiken. EFI, Stockholm 1978.
- Sepstrup, Preben: Forbrug av massekommunikasjon. Institutt for presseforskning. Aarhus 1976.
- Svalastoga, Kaare: Sosiologisk methodik, Bind I. Jørgen Paludans forlag, København 1969.
- Syvbertsen, Trine: Journalistenes bruk av informasjonskilder (Foreløpig rapport). Avisinformrapport nr. 1-1982. Senter for mediaforskning, Universitetet i Bergen. Stensil 1982.
- Vinje, Finn Erik: Norsk i embets medfør. Universitetsforlaget 1980.
- Vinje, Finn Erik og Helge Østby: Vanskelig ord i nyhetene (VON) - en ordkunnskapsundersøkelse NRK's kontaktutvalg med samfunnsforskningen. Stensil Oslo/Bergen 1980.
- Western, Knut: Norsk i Byrået. Statistisk Sentralbyrås Håndbøker nr. 41, Oslo 1978.
- Vaage, Odd F: Avisomtale av radio- og fjernsynsprogram. NRK's kontaktutvalg for samfunnsforskningen. Stensil.
- Norges offentlige utredninger: Massemedier og mediepolitikk. NOU 1983:3.

TABELL 1. PRESSEKLIPP FOR BYRÅET I GRUPPER FOR AVIS-KLIPPFORMAT OG ANDRE MEDIER. AVISENS OPPLAG, UTGIVERSTED OG POLITISKE TILHØRIGHET ETTEF KILDE ELLER GRUNNLAG. PROSENT

I ALT	KILDE ELLER GRUNNLAG								TAL- LET PÅ KLIPP
	AKTUELL STATISTIKK								
	AV- SKRIFT AV HELE	GJEN- GITT MED KOMM.	KAN VÆRE KILDEN	ANDRE BYRÅ- PUBLI- KASJO- NER	SAM- TALE MED BYRÅ- MEDARB	BYRÅET NEVNT SOM KILDE	ANNET		
ALLE PRESSEKLIPP OG -MELDINGER	100	9	23	1	32	10	24	2	944
AVISKLIPPETS FORMAT									
1 SPALTE, INNTIL 5 CM	100	4	36	0	20	4	28	8	25
1 SPALTE, OG MELLOM 5 og 9 CM	100	25	42	2	6	0	25	0	46
1 SPALTE, 10 CM OG STØRRE	100	14	35	1	22	4	21	3	107
2 SPALTER ELLER FLERE, INNTIL 50 CM	100	13	27	0	33	6	20	1	339
2 SPALTER ELLER FLERE, OG MELLOM 50									
OG 100 CM	100	1	11	2	38	18	30	1	185
2 SPALTER ELLER FLERE, OG MER ENN .									
100 CM	100	0	4	1	47	13	31	4	77
FAGTIDSSKRIFT	100	6	15	2	36	16	21	3	131
PRESSEBYRÅMELDINGER	100	3	47	0	28	6	13	3	32
AVISENS OPPLAG									
UNDER 5000	100	11	22	2	33	6	26	0	89
5000 - 9999	100	15	23	0	27	9	24	0	202
10000 - 19999	100	5	23	0	33	12	25	1	163
20000 - 39999	100	9	26	0	31	7	25	2	175
40000 - 99999	100	4	21	3	44	5	19	4	75
100000 OG MER	100	6	22	1	32	10	25	3	77
FAGTIDSSKRIFT, PRESSEBYRÅ	100	6	21	2	34	14	20	3	163
UTGIVERSTED AVIS									
OSLO	100	7	26	0	37	11	18	1	223
ØSTFOLD, AKERSHUS	100	15	24	2	27	3	23	6	62
HEDMARK, OPPLAND	100	6	18	0	37	10	24	4	46
BUSKERUD, VESTFOLD, TELEMARK	100	14	24	0	17	9	34	1	127
AUST-AGDER, VEST-AGDER	100	10	13	0	39	16	19	3	31
ROGALAND, HORDALAND, SOGN OG									
FJORDANE, MØRE OG ROMSDAL	100	4	25	3	33	9	26	0	143
SØR-TRØNDELAG, NORD-TRØNDELAG	100	9	20	0	57	2	11	0	54
NORDLAND, TROMS, FINNMARK	100	16	23	0	23	9	29	0	82
FAGTIDSSKRIFT, PRESSEBYRÅ, SMÅAVIS ...	100	6	20	2	33	13	23	4	173
POLITISK TILHØRIGHET AVISER									
ARBEIDERPARTIET	100	5	19	0	40	13	21	1	214
BØRGERLIG	100	12	26	1	33	5	23	1	124
HØYRE, KONSERVATIV	100	10	27	0	27	7	28	2	191
UAVHENGIG, UPOLITISK	100	11	25	2	26	8	27	1	213
ØVRIGE SOSIALISTISKE	100	7	24	0	45	14	10	0	29
FAGTIDSSKRIFT, PRESSEBYRÅ, SMÅAVIS ...	100	7	19	2	33	13	20	5	173

TABELL 5. AVISKLIPP OM BYRÅET I GRUPPER FOR STATISTIKK-OMRÅDER ELLER EMNE ETTER FORMAT. PROSENT

	I ALT	FORMAT				TIDS- SKRIFT, PRESSE- BYRÅ	TAL- LET PÅ KLIPP
		1 SPALTE		2 SPALTER			
		INNTIL 10 CM	10 CM OG MER	INNTIL 50 CM	MER ENN 50 CM		
ALLE PRESSEKLIPP	100	6	11	36	29	17	944
STATISTIKKOMRÅDE							
MILJØ, RESSURSER, GEOGRAFISKE							
FORHOLD	.	.	.	.	.	.	8
BEFOLKNING	100	13	6	50	26	6	54
HELSE	.	.	.	.	.	.	2
ARBEIDSMARKED/SYSSELSETTING	100	0	8	29	42	21	38
NASJONALREGNSKAP/UTENRIKREGNSKAP ..	.	.	.	.	.	.	4
JORDBRUK, HAGEBRUK, SKOGBRUK, JAKT ..	.	.	.	.	.	.	11
FISKE OG FANGST	.	.	.	.	.	.	4
BERGVERKSDRIFT, INDUSTRI, ENERGI ..	.	.	.	.	.	.	13
BYGGE- OG ANLEGGSVIRKSOMHET	.	.	.	.	.	.	23
HANDEL, UTENRIKS OG INNENLANDSK ..	.	.	.	.	.	.	7
SJØTRANSPORT	.	.	.	.	.	.	5
ANNEN SAMFERDSEL OG REISELIV	.	.	.	.	.	.	5
PRISER OG PRISINDEKSER	100	8	19	33	11	28	36
OFFENTLIGE FINANSER	.	.	.	.	.	.	5
PENGER OG KREDITT	100	21	15	42	3	18	33
LØNN, INNTEKT OG FORMUE, SKATTER ..	100	17	10	27	34	12	41
FØRBRUKSUNDERSØKELSER	.	.	.	.	.	.	12
BOLIGER OG BØFORHOLD	.	.	.	.	.	.	2
SOSIALE FORHOLD	100	10	7	23	43	17	30
KETTSFORHOLD	.	.	.	.	.	.	0
UTDANNING OG FØRSKNING	.	.	.	.	.	.	19
FERIE OG FRILUFTSLIV	.	.	.	.	.	.	4
KULTUR	.	.	.	.	.	.	3
VALG	.	.	.	.	.	.	14
ANDRE EMNER							
FOLKETELLINGEN 1980	.	.	.	.	.	.	0
NESTE FOLKETELLING	100	2	15	35	42	6	52
KONJUNKTURER/ØKONOMI/OLJEPENGER ..	100	3	6	29	44	18	68
OM ØKONOMISK UTSYN	100	5	10	42	36	8	118
OM SOSIALT UTSYN	100	5	18	47	14	16	191
PERSONVERN	.	.	.	.	.	.	5
OMTALE AV BYRÅET SOM STATISTIKK- PRODUSENT	.	.	.	.	.	.	9
POLITIANMELDelse	.	.	.	.	.	.	5
DIVERSE	100	1	7	27	36	29	112
SPESIFIKASJON AV DIVERSE							
AUKRUSTUTVALGET	100	3	9	30	21	36	21
OMTALE AV BYRÅANSATTE VED JUBILEER O. L.	.	.	.	.	.	.	3
KONTRAKTØRVIRKSOMHET	.	.	.	.	.	.	1
DIREKTØRENS FOREDRAG EL. ARTIKLER (SITAT OG DEBATT)	.	.	.	.	.	.	10
BØNDENES INNTEKT (ARTIKKEL I ØKONOMISK ANALYSE HØST 1983)	100	0	6	26	42	26	72
FOLKEREGERSTRERING	.	.	.	.	.	.	5

TABELL 7. PRESSEKLIPP OM BYRÅET I GRUPPER FOR STATISTIKKOMRADE ELLER EMNE, ETTER UTGIVERSTED.
 PROSENT.

	I ALT	MEDIET UTKOMMER I					TAL- LET PÅ KLIPP
		TIDSSKRIFT, PRESSEBYRÅ, SMÅAVIS	OSLO	VSTLANDET ELLERS	SØR- OG VEST- LANDET	TR.LAG OG NORD- NORGE	
ALLE PRESSEKLIPP	100	18	24	25	18	14	944
STATISTIKKOMRADE							
MILJØ, RESSURSER, GEOGRAFISKE FORHOLD	.	.	.	.	.	.	8
BEFOLKNING	100	4	22	43	24	7	34
HELSE	.	.	.	.	.	.	2
ARBEIDSMARKEDE/SYSSSELSETTING	100	21	13	32	24	11	38
NASJONALREGNSKAP/UTENRIKSREGNSKAP ..	.	.	.	.	.	.	9
JORDBRUK, HAGEBRUK, SKOGBRUK, JAKT ..	.	.	.	.	.	.	11
FISKE OG FANGST	.	.	.	.	.	.	4
BERGVERKSDRIFT, INDUSTRI, ENERGI ..	.	.	.	.	.	.	13
BYGGE- OG ANLEGGSVIRKSOMHET	.	.	.	.	.	.	23
HANDEL, UTENRIKS OG INNENLANDSK ..	.	.	.	.	.	.	7
SJØTRANSPORT	.	.	.	.	.	.	8
ANNEN SAMFERDSEL OG REISELIV	.	.	.	.	.	.	6
PRISEF OG PRISINDEKSER	100	28	22	14	11	25	36
OFFENTLIGE FINANSER	.	.	.	.	.	.	6
PENGER OG KREDITT	100	15	18	45	12	9	33
LØNN, INNTEKT OG FORMUE, SKATTER ..	100	12	22	34	24	7	41
FORBRUKSUNDERSØKELSER	.	.	.	.	.	.	12
BOLIGER OG BOFORHOLD	.	.	.	.	.	.	2
SOSIALE FORHOLD	100	20	33	27	10	10	30
RETTSFORHOLD	.	.	.	.	.	.	0
UTDANNING OG FORSKNING	.	.	.	.	.	.	19
FERIE OG FRILUFTSLIV	.	.	.	.	.	.	4
KULTUR	.	.	.	.	.	.	3
VALG	.	.	.	.	.	.	14
ANDRE EMNER							
FOLKETELLINGEN 1990	.	.	.	.	.	.	0
NESTE FOLKETELLING	100	17	12	35	15	21	52
KONJUNKTURER/ØKONOMI/OLJEPENGER ..	100	20	32	15	21	12	66
OM ØKONOMISK UTSYN	100	8	31	22	25	14	118
OM SOSIALT UTSYN	100	17	27	23	15	18	191
PERSONVERN	.	.	.	.	.	.	5
OMTALE AV BYRÅET SOM STATISTIKK- PRODUSENT	.	.	.	.	.	.	9
POLITIANMELDelse	.	.	.	.	.	.	2
DIVERSE	100	29	24	11	13	23	112
SPESIFIKASJON AV DIVERSE							
AUKRUSTUTVALGET	100	36	39	9	9	6	21
OMTALE AV BYRÅANSATTE VED JUBILEER O. L.	.	.	.	.	.	.	3
KONTRAKTØRVIRKSOMHET	.	.	.	.	.	.	1
DIREKTØRENS FOREDRAG EL. ARTIKLER (SITAT OG DEBATT)	.	.	.	.	.	.	10
BØNDENES INNTEKT (ARTIKKEL I ØKONOMISK ANALYSE HØST 1983)	100	26	19	8	14	32	72
FOLKEREGISTRERING	.	.	.	.	.	.	.

A N A L Y S E A V I S K L I P P F E B R U A R 1 9 8 4

KLIPP (ID) NR

1-4

1. Størrelsen på klippet er: (hver spalte måles, og størrelsen blir lik spaltehøyde x antall spalter). Sett kryss

6 AVIS:

1	☐	1 spalte, inntil 5 cm
2	☐	1 spalte, og mellom 5 og 9 cm
3	☐	1 spalte, 10 cm og større
4	☐	2 spalter og mindre enn 10 cm
5	☐	2 spalter eller fler, og mellom 10 og 49 cm
6	☐	2 spalter eller fler, og mellom 50 og 100 cm
7	☐	2 spalter eller fler, og mer enn 100 cm

8 TIDSSKRIFT

9	☐	KOPI AV NTB-MELDING ELLER ANDRE PRESSEBYRÅMELDINGER

2. Størrelsen på avisen er: Bruk vedlagte kopi fra Norsk Aviskatalog og opplag "Alle dager" - ikke lørdag selv om klippet er fra lørdag). Aviser som ikke står i Norsk Aviskatalog, men i Bladlista kodes under "Ikke oppgitt".

7

1	☐	Under 5000
2	☐	5 - 10 000
3	☐	10 - 20 000
4	☐	20 - 40 000
5	☐	40 - 100 000
6	☐	100 000 og mer
7	☐	Ikke oppgitt (oppført som avis i Bladlista, men ikke i aviskatalog)
8	☐	Tidsskrifter

3. Avisen utkommer i : (Sett kryss for fylke bare for aviser som står i Norsk Aviskatalog. Andre aviser og tidsskrifter kodes som "Annet")

9

1	☐	Oslo
2	☐	Østfold, Akershus
3	☐	Hedmark, Oppland
4	☐	Buskerud, Vestfold, Telemark
5	☐	Austagder, Vestagder
6	☐	Rogaland, Hordaland, Sogn og Fjordane, Møre og Romsdal
7	☐	Sør-Trøndelag, Nord-Trøndelag
8	☐	Nordland, Troms, Finnmark
9	☐	"Annet" (Aviser som ikke er med i aviskatalog, samt tidsskrifter)

4. Avisens politiske tilhørighet i flg. Norsk Aviskatalog. Forkortelsen står i () etter avisens navn. Andre aviser og tidsskrifter kodes under uoppgitt. Sett kryss:

10

Forkortelser:

1	☐	A	= Arbeiderpartiet
2	☐	B	= Borgerlig
3	☐	H, UK	= Høyre, Konservativ
4	☐	U	= Uavhengig (kan ha en tilføyelse), Upolitisk
5	☐	ØS	= Øvrige sosialistiske
	☐		
	☐		
	☐		
9	☐	Uoppgitt	= Aviser som ikke står i aviskatalogen samt tidsskrifter / <i>pressenbyråer</i>

5. Er klippet skrevet på grunnlag av en bestemt AS som er sendt ut kort før klippdatoen, eller er Statistisk Sentralbyrå nevnt i andre sammenhenger:

11

1	☐	Avskrift av AS
2	☐	Gjengitt hovedinnhold i en bestemt AS, men kommentert av avisen
3	☐	<u>Kan</u> være skrevet på grunnlag av AS
4	☐	Det er henvist til (bestemte publikasjoner fra) SSB som kilde
5	☐	Det er henvist til opplysninger gitt av en person i SSB eller intervju med person ansatt i SSB
6	☐	Statistisk Sentralbyrå nevnt som kilde for en konkret opplysning
	☐	
9	☐	Annet, spesifiser:

12

6. Hvilket emneområde eller hvilke emneområder er tatt opp i dette klippet?

	1	
13	☐	Miljø, ressurser, geografiske forhold .
14	☐	Befolkning
15	☐	Helse
16	☐	Arbeidsmarked/sysselsetting
17	☐	Nasjonalregnskap/utenriksregnskap
18	☐	Jordbruk, hagebruk, skogbruk, jakt
19	☐	Fiske og fangst
20	☐	Bergverksdrift, industri, energi
21	☐	Bygge- og anleggsvirksomhet
22	☐	Handel, utenriks og innenlandsk
23	☐	Sjøtransport
24	☐	Annen samferdsel og reiseliv
25	☐	Priser og prisindekser
26	☐	Offentlige finanser
27	☐	Penger og kreditt
28	☐	Lønn, inntekt og formue, skatter
29	☐	Forbruksundersøkelser
30	☐	Boliger og boforhold
31	☐	Sosiale forhold
32	☐	Rettsforhold
33	☐	Utdanning og forskning
34	☐	Ferie- og friluftsliv
35	☐	Kultur
36	☐	Valg
37	☐	Folketelling
38	☐	Konjunkturer /økonomi/oljepenger.....
39	☐	Personvern
40	☐	Om Økonomisk utsyn
41	☐	Om Sosialt utsyn
42	☐	Omtale av Byrået som statistikkprod.
43	☐	Politianmeldelse
44	☐	Neste folketelling
45	☐	Diverse
	☐	79 Hvis diverse spesifiser innhold:

7. Hvis krysset av for Priser og prisindekser, var en av disse indekser nevnt?
Sett så mange kryss som passer.

	1	
80	☐	Konsumprisindeksen
81	☐	Volum- og prisindeks for utenrikshandelen
82	☐	Engrosprisindeks
83	☐	Byggekostnadsindeks
84	☐	Produsentprisindeks
85	☐	Andre

8. Var omtalen positiv for Byrået, nøytral, eller var den negativ? (Med positiv menes at den som leser innlegget / artikkelen vil få et godt inntrykk av Byrået, at det Byrået gjør er nyttig osv. Med negativ menes at omtalen er slik at den kan skape mistillit, gjøre folk lite interessert i å sende inn oppgaver, o.l. Nøytral brukes bare ved konkret gjengivelse av tall/opplysning fra Byrået,

	89	
1	☐	Positiv
2	☐	Nøytral
3	☐	Negativ
4	☐	Litt positiv/litt negativ
5	☐	Tvil

9. Var klippet forfattet av en bestemt navngitt person, var det et leserinnlegg signert med navn eller pseudonym, eller var det redaksjonelt stoff (eventuelt signert av en av avisens medarbeidere - står ofter i () i begynnelsen).

	90	
1	☐	Artikkel skrevet av navngitt forfatter
2	☐	Leserinnlegg
3	☐	Redaksjonelt stoff - eller ser ut som om avisen har laget det
4	☐	Intervju (med byråansatt)
5	☐	NTB (Norsk Telegrambyrå) oppgitt som kilde
6	☐	Andre pressebyråer, eller andre oppgitt som kilde. Spesifiser:

91-92

☐	☐
